

Informační kniha

KAPVERDY

Srdečně Vás
vítáme v destinaci

KAPVERDY

Přejeme Vám příjemné prožití dovolené!

Obsah

Poznejte to nejlepší z Kapverd	str. 4
Časový posun	str. 5
Státní zřízení	str. 6
Historie	str. 6
Klimatické podmínky	str. 7
Poloha a geografie	str. 7
Flóra a fauna	str. 9
Jazyky	str. 11
Pláže	str. 11
Opalování	str. 11
Doprava	str. 12
Měna a peníze	str. 13
Internet	str. 13
Pošta	str. 13
Telefonování	str. 14
Kontakty na úřady	str. 14
Celní předpisy	str. 14
Bezpečnost a kriminalita	str. 15
Aktivita a zábava	str. 15
Kuchyně a jídlo	str. 17
Slovníček	str. 18
Elektrický proud	str. 20
Voda	str. 20
Zdravotní péče	str. 20
Zajímavá místa	str. 21

Poznejte to nejlepší z Kapverd

Sao Vicente

- Na ostrově Sao Vicente je pro středoevropského turistu stále neobjevená příroda.

Buracana

- Záliv Buracana na ostrově Sal je fascinujícím místem kontaktu sopečné činnosti s oceánem.

Santa Maria

- Pláž Santa Maria na ostrově Sal je jednou z nejoblíbenějších na Kapverdských ostrovech.

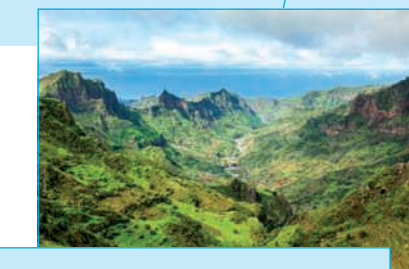
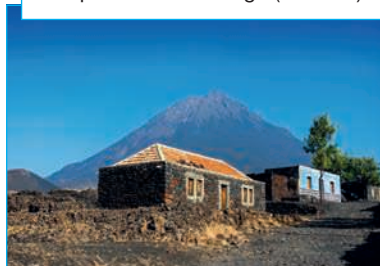
KAPVERDY

ATLANTSKÝ OCEÁN

0 50 km

Vyhaslá sopka Fogo

- Zažijte výstup na úpatí nejvyšší hory Kapverd Pico do Fogo (2 829 m).

Hornatá krajina ostrova

- Věčně zelené hory Serra Malagueta na ostrově Santiago vybízejí k túrám, především v zimním období.

PRAIA

Pláž

- Atmosféra opuštěných pláží na Boa Vistě.

Kapverdy, dovolená na ostrovech Zeleného mysu

Přestože navzdory svému názvu nejsou zelené a jedná se v podstatě o pokračování africké pouště, Kapverdské ostrovy umožňují báječné prožití vaší dovolené. Patří k nejstabilnějším státům afrického kontinentu, disponují solidní infrastrukturou a pyšní se řadou přírodních lákadel.

Kapverdžané, potomci portugalských námořníků a afrických otroků, jsou nesmírně pohostinní a solidární. Díky zdejší gastronomii, bohaté kultuře a příjemnému, horkému počasí bude váš pobyt na Kapverdách nezapomenutelný.

Kapverdy jsou originální směsí Evropy (katolická víra, jazyk) a Afriky (hudba). Magická vulkanická krajina Kapverd ukrývá celou řadu zajímavých míst a při pobřeží jednotlivých ostrovů se táhnou nádherné písčné pláže.

Podívejte se na podrobné informace o Kapverdách!

Časový posun

Časový posun Kapverdských ostrovů jsou 2 hodiny oproti středoevropskému času. Pokud u nás máme například 10 hodin dopoledne, na Kapverdách je teprve 8 hodin ráno. To platí v zimě, ovšem v létě, kdy v České republice máme letní čas, se posun zvětšuje na 3 hodiny.

- Během zimního času: Kapverdy -2 hodiny
- Během letního času: Kapverdy -3 hodiny

Státní zřízení

Kapverdské ostrovy jsou demokratickou parlamentní republikou v čele s prezidentem, voleným na dobu 5 let. Výkonnou moc zastává vláda 12 ministrů, již předsedá premiér, jmenovaný prezidentem. Zákonodárným orgánem je jednokomorový parlament (národní shromáždění), který má 72 členů a mandát na 5 let.

Administrativní členění Kapverdských ostrovů

Administrativně je stát spravován pomocí 22 okresů zvaných concelhos, které se dále člení na farnosti (freguesias).

Historie

Před začátkem evropské kolonizace nebyly Kapverdské ostrovy nikdy obydleny. V roce 1456 je objevil pod vlajkou Portugalska benátský mořeplavec Alvis Cadamosto a v roce 1496 se staly oficiální portugalskou kolonií.

Jednalo se o velmi strategické místo pro pozdější plavby do Ameriky i pro jižní cestu do Indie. Kapverdy proto od svého objevení obchodně vzkvétaly a počátkem 16. století se staly důležitým překladištěm otroků ze západní Afriky. Ekonomický růst trval až do 18. století, kdy význam ostrovů začal upadat a obyvatelstvo migrovalo, především do Brazílie a USA.

Cesta Kapverdských ostrovů k samostatnosti

V 19. století hospodářská krize, umocněná o několik hladomorů, vrcholila. Poté se kapverdská ekonomika na chvíli vzpamatovala a ostrovy opět prosperovaly jako překladiště transatlantických lodí. Po vybudování Suezského průplavu však úpadek pokračoval a ekonomicky se Kapverdy začaly vzmáhat až s rozvojem turistického ruchu v druhé polovině 20. století.

V 50. letech minulého století vrcholily nacionalistické snahy o odtržení od Portugalska pod vedením PAIGC (Africká strana za nezávislost Guiney a Kapverdských ostrovů). Nejprve se změnil status Kapverd z kolonie na zámořskou provincii a v roce 1975 vyhlásily ostrovy nezávislost. Od roku 1992 jsou Kapverdské ostrovy politicky stabilní demokratickou republikou. Africká strana nezávislosti Kapverdských ostrovů a její prezidentský kandidát zvítězili, v roce 2001, po 10 letech ve volbách, své vítězství potvrdili i další volební období a to v roce 2006.

Klimatické podmínky

Ač k tomu poloha Kapverd v tropickém podnebném pásu na první pohled svádí, počasí tady není během roku stejné, ba právě naopak. Liší se dokonce v rámci jednotlivých ostrovů. Je nutné si uvědomit, že souostroví je roztroušeno na ploše zhruba 90 tisíc kilometrů a leží v dosahu Sahary.

Tomu také odpovídá vyprahlé klima Kapverdských ostrovů. Slunce zde svítí přes 300 dní v roce, teplota vody nikdy neklesá pod 20 stupňů a průměrná teplota vzduchu se celoročně pohybuje kolem 24 stupňů.

Počasí na Kapverdách je horké a suché

Rozmanité atlantské větry naštěstí přispívají ke snesitelným teplotám a úmorné vedro tady nepanuje ani v září, obvykle nejteplejším měsíci, kdy rtuť teploměru překračuje třicítky. Často tady z Afriky vane suchý a horký vítr zvaný harmattan.

Nejchladnějším obdobím je leden a únor, avšak i to na Kapverdách znamená vzduch o průměrné teplotě mezi 20 a 22 stupni. Prší zde opravdu jen velmi zřídka.

Poloha a geografie

Seznamte se s Kapverdami (portugalsky Cabo Verde, anglicky Cape Verde) na mapě světa: patří k nim 10 větších vulkanických ostrovů a 5 malých ostrůvků o celkové rozloze 4 033 kilometrů čtverečních. Jsou roztroušeny v Atlantském oceánu zhruba 680 kilometrů od východního pobřeží Afriky (Mauretánie a Senegalu) a 1 400 kilometrů jižně od Kanárských ostrovů, kde vytvářejí souostroví o tvaru obřího rohlíku. Spolu s Azorskými ostrovy, Madeirou a Kanárskými ostrovy se označují jako tzv. Makaronésie.

Sopečný původ (vznikly oddělením Afriky od Jižní Ameriky před 180 miliony let) zformoval na Kapverdách vskutku bizarní přírodní scenérie. Většinu povrchu ostrovů tvoří silně erodovaná lávová pole a kamenité pouště. Zemědělská půda zabírá pouze 11 procent.

Geografický přehled Kapverdských ostrovů

Návětrné ostrovy (Balavento):

Název	Rozloha v km ²
Santo Antão	779
Boa Vista	620
Sao Nicolau	343
Sao Vicente	227
Sal	216
Santa Luzia	45

Závětrné ostrovy (Sotavento):

Název	Rozloha v km ²
Santiago	991
Fogo	476
Maio	269
Brava	67

Jak vypadá povrch Kapverd

Krajinně východně umístěných ostrovů (Boa Vista, Maio a Sal) dominují pouštní roviny, nízké kopce, duny a slaná jezírka. Západní ostrovy (Brava, Fogo, Santa Luzia, Santiago, Santo Antão, Sao Nicolau a Sao Vicente) jsou hornaté. Jediný dosud aktivní vulkán Pico do Fogo se nachází na ostrově Fogo a se svými 2 829 metry je zároveň nejvyšším bodem Kapverd.

Země trpí kritickým nedostatkem pitné vody. Celkový roční úhrn srážek činí pouze 100 až 300 milimetrů, jezerní kotliny a koryta řek jsou vesměs vyschlé.

Kapverdské ostrovy a jejich demografie

Kapverdy se administrativně člení na 22 okresů zvaných concelhos. Obyvatelstvo (Kapverdžané) tvoří vesměs potomci portugalských kolonizátorů a afrických otroků. Z nich 71 % jsou míšenci, 28 % černoši a 1 % Evropané. Silný vliv Portugalců má za následek i náboženskou determinaci ostrovů, kde z 77,3 % převládá katolická víra.

Největším městem Kapverd je metropole Praia na ostrově Santiago, v níž žije přes 159 tisíc lidí z celkového počtu 583 255 obyvatel. Dalšími většími městy jsou:

- Mindelo na ostrově Sao Vicente (cca 80 tisíc obyvatel),
- Santa Maria na ostrově Sal (20 tisíc obyvatel),
- Pedra Badejo na ostrově Santiago (10 tisíc obyvatel).

Flóra a fauna

Příroda na Kapverdských ostrovech nekypí pestrostí a hojností jako v jiných tropických oblastech. Flóra na Kapverdách je kvůli nedostatku vody a vulkanickému podloží velmi chudá a čítá pouhých 250 původních druhů.

Jakou vegetaci najdete na Boa Vistě a dalších ostrovech

Lesy neexistují, tu a tam můžete spatřit palmy a palmové háje, tropické ovocné stromy, čajové a kávové plantáže, pole cukrové třtiny či typické savanové traviny a keře. Typickým zástupcem vegetace je „dračí strom“ (*Dracaena draco*) s pichlavou, rozložitou korunou. Vzhledem k odlehlosti ostrovů zde roste asi 80 endemitů, například miřík *tornabenea* a celá řada akácií.

Na tomto zoufalém stavu se bohužel zásadně podílel člověk. Za pět století od objevení Kapverd tady vysadil exotické nepůvodní druhy, způsobil erozi půdy a původně bohaté rostlinstvo takřka zcela zlikvidoval.

Žraloci, hmyz a další živočichové Kapverdských ostrovů

Pevninu ovládají především ptáci (zato savci a hadi chybí), z nichž mnozí patří mezi ohrožené druhy. Zejména na ostrovech Fogo, Santa Luzia, Nasa a Nicolau hnízdí exempláře, jichž je na světě už jen několik desítek, například *ngon-ngon*, skřivan či raritní druhy mořských ptáků jako racek stříbřitý.

Vnitrozemí je domovem celé řady suchomilných plazů, zvláště ještěrek (obří, 50 centimetrů dlouhé druhy vyhynuly asi před 50 lety). Z rozličných zástupců hmyzí říše se vyskytují pavouci, mnohonožky, motýli a brouci.

Okolní moře je vyhlášeným rájem rybářů a potápěčů. Ve zdejších vodách narazíte na exotické zástupce ryb a jiných mořských živočichů, zejména obřích želv mořských. Nechybí langusty, delfíni, menší žraloci a velryby.

Přírodní parky na Kapverdách

Počet a rozsah chráněných oblastí na Kapverdských ostrovech se neustále rozšiřuje. K nejoblíbenějším se v současnosti řadí:

- Fogo Natural Park (Cha das Caldeiras)
- Monte Velha Forest Perimeter
- Topo da Coroa or Tope de Coroa – Santo Antão
- Monte Gordo – Sao Nicolau
- Moroços – Santo Antão
- Cova/Ribeira da Torre/Paul – Santo Antão
- Norte da Boa Vista (Norte Park) – Boa Vista
- Monte Verde – Sao Vicente
- Rui Vaz and Serra de Pico da Antónia – Santiago

 Jazyky

Úředním jazykem je portugalština, domorodé obyvatelstvo se ale mezi sebou většinou dorozumívá kreolštinou. V turistických centrech nebývá problém domluvit se anglicky, francouzsky nebo španělsky.

 Pláže

Nádherné pláže Kapverdských ostrovů, pokryté převážně sněhobílým pískem a omývané průzračně blankytným Atlantikem, jsou považovány za jedny z nejkrásnějších na světě. Kromě sáhodlouhých písečných kos lemovaných palmami zde díky vulkanické členitosti ostrova narazíte na spoustu romantických lagun a přírodních bazénů v lávových proláklínách. Užijete si v nich naprosté soukromí, obklopení dechberoucími mořskými scenériemi.

K nejúchvatnějším místům pro mořskou rekreaci bezesporu patří pláže

- Santa Maria na ostrově Sal proslula jako jedno z nejlepších míst pro potápění a šnorchlování.
- Santa Monica na jihu Boa Visty, dlouhá 8 kilometrů se pyšní jemným pískem a kokosovými palmami.
- Tarrafal na severu Santa Antãa lemují černá skaliska.
- Sao Pedro na ostrově Sao Vicente milují především surfaři.
- Praia do Estoril v severozápadní části ostrova Boa Vista se nachází v nádherné uzavřené zátocině s mimořádně poklidným mořem.
- Calhau na Sao Vicente s nezapomenutelným výhledem na vyhaslou sopku Viana obklopují sopečné pahorky a pokrývá ji tmavě hnědý písek.
- Baía de Sorno vás očaruje v panoramatické vulkanické zátoce na ostrově Brava.
- Concalo na ostrově Maio fascinuje své návštěvníky až kýčovitou bělostí.

Co dělat na kapverdských plážích

Na pobřeží v turistických centrech si užijete celou škálu vodních sportů a plážové zábavy. K nejvyhledávanějším a nejpopulárnějším prázdninovým aktivitám na Kapverdách patří zejména surfování v mohutných vlnách Atlantiku u návětrných ostrovů a potápění či šnorchlování v průzračném azurovém oceánu s bohatým podmořským životem.

 Opalování

Dbejte všech zásad zdravého pobytu na slunci (používání opalovacího krému s vysokým faktorem, dostatečný pitný režim, pokrývka hlavy a ochrana očí, relax na pláži mimo polední hodiny). Kapverdy jsou silně katolickou zemí, opalování „nahore bez“ a jiné formy naturismu se tu považují za veřejné pohoršování a příležitostně mohou být i pokutovány.

Doprava

Silniční síť Kapverdských ostrovů

Silniční síť je na Kapverdách v celkem žalostném stavu. Na každém z obydlených ostrovů existuje zpravidla pouze jedna asfaltová hlavní silnice, dlouhá jen několik desítek kilometrů. Zbytek cest bývá nezpevněných. Přesuny po ostrovech doporučujeme nechat v režii cestovní kanceláře, resp. delegáta.

Veřejná doprava na Kapverdách

V podobě autobusů funguje pouze ve dvou největších městech Praia a Mindelo. Mezi letišti a turistickými centry se můžete pohybovat několika málo pravidelnými minibusovými linkami, taxi (červený nápis „aluguer“) nebo pronajatým automobilem.

Pronájem vozu

Auto si bez problémů půjčíte na letištích či ve větších městech, avšak příliš tuto variantu kvůli náročným terénům, špatnému značení a časté absenci telefonního signálu nedoporučujeme. Budete-li se chtít po nezpevněných cestách dostat co nejblíže k přírodním cílům, volte vždy terénní automobil.

K pronájmu vozidla vám musí být 21 a více let a potřebujete evropský řidičský průkaz. Průměrná denní cena za terénní vůz se pohybuje okolo 60 až 80 eur.

Měna a peníze

Měnovou jednotkou je kapverdské escudo (CVE), jehož pevný kurz vůči euru činí 1 EUR = 110 CVE. V oběhu jsou mince v nominálních hodnotách 1, 5, 10, 20, 50 a 100 escudos a bankovky v hodnotách 100, 200, 500, 1 000, 2 000 a 5 000 escudos.

Euro je nejlépe a nejvýhodněji směnitelnou měnou v zemi, a to jak v bankách, tak ve směnárnách. V některých hotelech, restauracích a nákupních centrech s ním lze i přímo platit. Ve větších městech a turistických centrech bez problémů zaplatíte též mezinárodními platebními kartami.

Spropitné je běžnou součástí platební kultury na Kapverdách. Jeho hodnota je zcela v rukou zákazníka, od jeho výše se však odráží další ochota obsluhujícího personálu. Ideálním způsobem, jak ho předat pokojským, je do vlastních rukou.

Internet

Internet je zpravidla vcelku slušně dostupný ve všech hotelech, v nákupních centrech ve velkých městech a také na letišti.

Pošta

Pošty jsou v provozu od 8.00 do 15.30 hodin kromě víkendů.

Telefonování

Ostrovy patří do roamingové zóny 3 a jsou velmi špatně pokryty mobilním signálem, v některých oblastech je dokonce zcela nedostupný. Do Evropy se nejsnáze dovoláte z recepcí hotelů.

Důležitá telefonní čísla

Mezinárodní předvolba Kapverdských ostrovů je +238.

- Policie: 132
- Hasiči: 131
- Záchránná služba: 130
- Informace: 102

Kontakty na úřady

Velvyslanectví Kapverdské republiky pro Českou republiku

Stavanger Strasse 16, 10439 Berlin
Telefon: 004930-2045 0955
E-mail: info@embassy-capeverde.de
Web: www.embassy-capeverde.de

Honorární konzulát České republiky v Praia

Consulado Honorário da República
Checa em Praia
Condomínio Miramar, Bloco B - 2º andar Esq.,
Palmarejo Baixo - Ilha de Santiago, Cidade
da Praia, CABO VERDE
Telefon: +238-9912966, fax: +238-2613069
E-mail: praia@honorary.mzv.cz

Velvyslanectví Kapverdské republiky pro Slovenskou republiku

Avenida da Liberdade 200, 5 Esq.,
1250 - 147
Lisbon, Portugal
Telefon: +351 213583300, +351 213583301
E-mail: emb.lisbon@mzv.sk
Web: www.mzv.sk/web/lisabon

Celní předpisy

Celní a devizové předpisy pro dovoz a vývoz se často mění. Pokud si nebudete jistí, obraťte se na delegáta, který vám sdělí přesné informace.

Bezpečnost a kriminalita

I když jsou Kapverdské ostrovy považovány za rozvojovou zemi, pyšní se dlouhodobou politickou stabilitou a bezpečnostní situace je tu velmi dobrá. Turista se ovšem může setkat s drobnou pouliční kriminalitou, dbejte proto na základní pravidla jako při cestování kamkoliv jinam do ciziny. Nenechávejte bez dozoru zavazadla, nevystavujte na odiv šperky nebo cenné předměty a hlídejte si hotovost a cestovní doklady.

Kriminalita – zavazadla

Pokud zjistíte, že bylo vaše zavazadlo v průběhu letecké přepravy poškozeno, ohlaste událost ihned na letišti a sepište reklamační protokol PIR. V opačném případě vám letecká společnost nemusí poskytnout náhradu. Škodu musíte ohlásit nejpozději do 7 dnů. Další informace vám podá průvodce CK.

Aktivity a zábava

Co všechno prožijete během dovolené na Kapverdských ostrovech

Na Kapverdách vás čekají rozmanité plážové radovánky a sportovní aktivity. Krásu ostrovů můžete prozkoumat během plavby katamaránem a jízdy terénními čtyřkolkami. Žraločí zátoka (Bahia das Gatas) na východě ostrova Boa Vista je vyhlášenou šnorchlovací lokalitou.

Toulky kapverdskou přírodou

Velkým lákadlem Kapverdských ostrovů je turistika v přírodě. Nejhornatějším z ostrovů je Fogo, kde můžete vystoupat až na vrchol majestátního vulkánu Pico do Fogo. Zdejší sopečná pahorkatina nabízí množství ojedinělých panoramat lávových polí, terasovitých kaskád, útesů a hlubokých údolí s blankytným Atlantikem v pozadí.

Ostrovy Santo Antão, Sao Nicolau, Santiago a Brava skýtají neméně působivé krajinné scenérie plné zelených oáz a bizarních vulkanických útvarů. Ostrov Sal se pyšní unikátním solným jezerem Salinas s léčivými účinky.

Destinace Kapverdy a její přírodní lákadla

Kapverdy nabízejí celou řadu výletů za přírodními krásami. Inspirujte se v dalších částech této infoknihy v sekci „Zajímavá místa“ nebo si rovnou naplánujte organizovaný výlet.

Příroda je chráněna v četných přírodních parcích. Za nejkrásnější se považují:

- Ponta de Sino, Rabo de Junco a Serra Negra na ostrově Sal,
- Terras Salgadas a Casas Velhas na ostrově Maio,
- Morro de Areia, Boa Esperanca a Ilheu de Baluarte na Boa Vistě.

Historické pamětihodnosti na Kapverdách

Na ostrově Santiago si například můžete prohlédnout první evropské město v tropech Cidade Velha (UNESCO) z 15. století. Ukřívá překrásné původní historické jádro, monumentální pevnost Real do Sao Filipe, katedrálu Nossa Senhora do Rosario a ruiny kláštera Sao Francisco.

Pitoreskní horská vesnička Assomada proslula pravidelnými africkými trhy. Za pozornost určitě stojí také prohlídka bývalé koloniální metropole Mindeo na ostrově Sao Vicente i malebného současného hlavního města Praia na Santiagu.

Ostrov Fogo se chlubí působivým středověkým městečkem Sao Filipe či přírodním koupalištěm v lávovém kráteru Ponto do Salina. Ostrov Sal vás okouzlí původními solnými lomy Pedra de Lume a pozoruhodným městečkem Santa Maria das Dores s pestrobarevnými domky.

Nakupování a suvenýry z Kapverdských ostrovů

Běžná otevírací doba obchodů je od 9 do 18 hodin kromě nedělí. Polední pauzu si obchodníci dopřávají od 13 do 15 hodin. K oblíbeným upomínkovým předmětům patří dekorativní zboží z kokosových ořechů, proutí, drátů, kůry, tkanin či schránek mušlí. Zakoupit můžete např. makety lodí, panenky, keramiku, hudební nástroje nebo krajkové oděvy.

Jak se baví Kapverďané

Pro život Kapverdských ostrovů jsou typické různé oslavy a obřady (např. hudební festival v Santa Marii 15. září). Důležitou roli na nich hraje rozmanitá hudba, ovlivněná tóny a rytmy z mnoha zemí. K nejznámějším hudebním stylům Kapverd se řadí morna (lidové melodie), funaná (venkovské písně ve stylu lambady), batuque (africké rituály) či batucada (brazílské rytmy). Národní hrou na Kapverdách je „ouril“.

Státní svátky – Kapverdské ostrovy

- 1. leden – Nový rok
- 20. leden – Den národních hrdinů
- Únor – karneval
- Únor/březen – Popeleční středa
- Březen/duben – Velikonoční pátek
- 1. květen – Svátek práce
- 5. červenec – Den nezávislosti
- 15. srpen – Nossa Senhora da Graça (den národní patronky)
- 1. listopad – Den všech svatých
- 25. prosinec – Vánoční svátek

Kuchyně a jídlo

Na čem si pochutnáte na Kapverdách

Voňavá, křehká, zdravá a chutná kapverdská kuchyně je plná jídel, která během dovolené určitě musíte ochutnat. V receptech dominuje kreolská gastronomie kombinovaná s portugalskými a brazilskými vlivy. Hlavními surovinami jsou ryby a plody moře, doplňované zejména luštěninami, kukuřicí a sladkými bramborami.

Vyberte si hlavní chod kapverdského oběda

Jako předkrm si můžete dopřát polévku (canjas), vařenou v mnoha variantách (langustová, kuřecí apod.). Za typický národní pokrm je všeobecně považována cachupa. Je to zajímavě kořeněná směs fazolí, kukuřice, zelí, brambor a vepřového masa nebo ryb, připravovaná najednou v jednom hrnci.

Dalšími tradičními jídly jsou například smažené krokety z ryb a brambor croquetes de peixe či směs kořeněné klobásy, brambor a zeleniny feijoada. Zkuste ochutnat ještě:

- mix darů moře prato de mariscos,
- slavnostní xerém z mleté kukuřice,
- tchassinu z koziho masa,
- rybí vývar caldo de peixe.

Dezerty a alkohol na Kapverdských ostrovech

K populárním moučnickům patří kozí sýr politý medem a dochucený pyré z tropického ovoce či místní lahodný karamelový pudink. Velké oblibě se těší banánové placky filhoses de banana a sladké brambory vařené ve vodě s pomerančovou kůrou.

Alkoholovému lístku vévodí pivo (Strela, Cleps, Sagres), víno, třtinová pálenka grogue a přehřšle typických španělsko-portugalských míchaných koktejlů. Z nealkoholických nápojů jednoznačně vedou rozmanité džusy z tropického ovoce, nechybí ani čaj a káva.

 Slovníček

Portugalsko-český slovníček pro turisty na Kapverdách

Naučte se několik základních slovíček a frází v portugalstině.

Obecné výrazy

Portugalsky	Česky
Sim	Ano
Não	Ne
Por favor [por favor]	Prosím
Obrigado [obrigadu]	Děkuji
Desculpe [deškulpe]	Promiňte
Aqui [aki]	Tady
Alí	Tam
Esse	Tamten
Este [ešte]	Tento

Časové údaje

Portugalsky	Česky
Ontem [ontej]	Včera
Hoje [ože]	Dnes
Amanhã	Zítra

Cestování

Portugalsky	Česky
Socorro!	Pomoc!
Páre!	Zastavte
Pequeno [pekenu]	Malý
Grande	Velký
Bom	Dobrý
Mau	Špatný
Aberto [abertu]	Otevřeno
Fechado [fešadu]	Zavřeno
À esquerda [á eškerda]	Vlevo
À direita [á direjta]	Vpravo
Cedo [sedu]	Brzy
Tarde	Pozdě
Casa de banho [kaza de baňu]	Toalety
Paragem [parážej]	Zastávka autobusu
Terminal	Konečná stanice
Autocarro [autokaru]	Autobus

Pozdravy

Portugalsky	Česky
Bom dia (v době do oběda)	Dobré ráno
Boa tarde (v době od oběda do večere)	Dobré odpoledne
Boa noite (po večeri)	Dobrou noc
Olá (používají i při zdavení neznámých osob, např. na recepci, v obchodě)	Dobrý den

Dotazy

Portugalsky	Česky
O que? [u ke]	Co?
Qual? [kual]	Který?
Quando? [kvandu]	Kdy?
Porqué? [porke]	Proč?
Onde?	Kde?

Obchody

Portugalsky	Česky
Banco	Banka
Correios [corejuš]	Pošta
Pastelaria [paštelarija]	Cukrárna
Livraria	Knihkupectví
Kliosque	Tabák
Padaria, butique de pão	Pekařství
Sapataria	Obuv
Farmácia	Lékárna
Supermercado [supermercado]	Supermarket
Mercado	Tržnice
Restaurante	Restaurace
Loja de antiquidades [lóža de antikidádeš]	Starožitnictví

Stravování

Portugalsky	Česky
Tem uma mesa livre? [tem uma meza livre]	Máte volný stůl?
Queria reservar uma mesa	Chtěl bych si rezervovat stůl
A conta por favor	Účet prosím
Sou vegetariana [sou vežetarijana]	Jsem vegetariánka
A lista [a lišta]	Jídelní lístek
Pequeno-almoço [pekenu almosu]	Snídaně
Almoço	Oběd
Jantar [žantar]	Večeře
Entrada	Předkrm
Prato principal	Hlavní chod
Sobremesa	Zákusek
Meia-dose	Poloviční porce
Um copo	Sklenice
Uma garrafa	Láhev
Uma faca	Nůž
Um garfo	Vidlička
Uma colher	Lžice
Um prato	Talíř

Nakupování

Portugalsky	Česky
Quanto custa isto? [kvantu kušta ištu]	Kolik to stojí?
Queria... [keria]	Chtěla bych...
Estou só a ver [eštou só a ver]	Jenom se dívám
Aceitam cartoes de crédito? [aseitam cartojs de crédito]	Berete kreditní karty?
Caro [karu]	Drahý
Barato [baratu]	Levný
Número	Velikost
Branco [branku]	Bílá
Preto [pretu]	Černá
Vermelho [vermelju]	Červená
Azul	Modrá
Verde	Zelená
Amarelo [amarelu]	Žlutá

Elektrický proud

Elektrická síť odpovídá evropské normě, teče tu střídavý proud o napětí 220 V / 50 Hz. Zásuvky jsou vesměs shodné s našimi. V některých hotelech můžete občas narazit na britský typ, v takovém případě jsou na recepci dostupné adaptéry k zapůjčení. Občasných výpadků elektrického proudu se nemusíte obávat, nahrazují je hotelové generátory.

Voda

Pitná voda na Kapverdských ostrovech

Ostrovky se potýkají s nedostatkem pitné vody. Tekutina v řadu se sice považuje za pitnou, nicméně pochází z rozličných přírodních zdrojů a je silně chlorovaná. Na některých ostrovech se vyrábí odsolováním mořské vody a není právě dvakrát chutná. Nedoporučuje se ji proto pít. Balenou vodu seženete na každém kroku, pětilitrová láhev průměrně stojí 2 až 2,5 eura.

Zdravotní péče

Zdravotní péče je na Kapverdách na kvalitativně nižší úrovni, než jsme zvyklí v Evropě, ovšem ve srovnání s kontinentální Arikou je stále nadprůměrná. V případě náhlých zdravotních problémů navštivte některou ze státních klinik, jež se nacházejí na každém z obydlených ostrovů. Nepřetržitý provoz má zdravotní středisko Centro de Saúde na Boa Vistě. Lékařské zákroky se platí hotově na místě.

Pokud jste si prostřednictvím cestovní kanceláře uzavřeli cestovní pojištění u ERV Evropské pojišťovny, kontaktujte v případě zdravotních obtíží linku asistenční služby EuroAlarm Assistance.

Pečlivě si uschovejte veškerá potvrzení od lékaře. Na základě podmínek sjednaných ve smlouvě vám po návratu pojišťovna náklady spojené s ošetřením uhradí. Pokud máte uzavřené cestovní pojištění u jiné cestovní pojišťovny, postupujte dle příslušných pokynů.

Zajímavá místa

Pro ty, kteří nechtějí strávit celou dovolenou jenom v hotelovém areálu, nabízíme několik tipů pro inspiraci...

Buracona je plná překvapení

Na mapě nenápadná zátoka Buracona ve skutečnosti představuje fascinující podívanou, kterou mají na svědomí bouřící oceán a netečná skaliska. Je ukázkou mocné síly matky přírody na Kapverdských ostrovech a důkazem nepřetržitých změn i v jinak neživé krajině.

Zátočina Buracona se ukrývá na liduprázdném severozápadním pobřeží ostrova Sal. Asi 1,5 km severovýchodně od ní se zvedá osamocený sopečný kužel Monte Leste (263 m n. m.). Zhruba 6 km odsud se rozkládá město Espargos s mezinárodním letištěm Aeroporto Internacional Amílcar Cabral a za ním starý solný důl Pedra de Lume.

Co všechno uvidíte v Buraconě

Buracona, úchvatné místo kontaktu vulkanické činnosti s oceánem, se skládá ze tří částí. První z nich je úzká zátoka, dlouhá kolem 50 m a široká 20 m. Větší vlny se na jejím konci tříští o sopečná skaliska a vytvářejí efektní divadlo. Voda občas přetéká do druhé části, kterou tvoří nevelká laguna jako stvořená ke koupání.

Specialitou Buracony je vzácný úkaz „Modré oko“, ukrytý stranou v temné jeskyni. Nahlédnout do ní můžete pouze skrze nevelkou díru v zemi. Všechny význačné body lokality spojují dřevěné lávky, usnadňující pohyb turistů. Ve vybavení nechybí parkoviště ani restaurace.

Lesk a bída otrokářské metropole Cidade Velha

Staré město Cidade Velha se pyšní několika nevšedními unikáty, mimořádně pestrými dějinami a zcela zaslouženě se v roce 2009 stalo součástí světového kulturního dědictví UNESCO. Stavby na první pohled nenápadné rybářské obce dokumentují dramatické osudy Kapverdských ostrovů v jednotlivých etapách jejich historického vývoje.

Cidade Velha (z portugalského, česky Staré Město, kreolsky Sidadi) se nachází u břehů Atlantského oceánu na jihu ostrova Santiago. Asi 10 kilometrů východně odsud se rozkládá současné správní centrum Praia, silnice vedoucí západním směrem končí ve stejné vzdálenosti u obce Porto Mosquito. Severním směrem se zvedá hornaté vnitrozemí v čele s rezervací Santo Antonio.

Vydejte se dlouhými dějinami Cidade Velha

Počátky města spadají do roku 1462, kdy zde pod názvem Ribeira Grande (Velká řeka) vybudoval první osadu na Kapverdách italský šlechtic v portugalských službách António de Noli. Na svých velkých plavbách se v ní zastavili i Kryštof Kolumbus a Vasco da Gama. Pozůstatkem jejího bohatství je historický pranýř Pelourinho z místního trhu s otroky a zbytky zřejmě nejstaršího koloniálního kostela na světě Nossa Senhora do Rosário (1495).

Obec se na první město evropských zemí v tropech rozrostla 110 let po založení a kapverdskou metropolí zůstala až do roku 1770, kdy ji vystřídala Praia. Přestože po útocích Francise Drakea v roce 1586 byla na ochranu proti pirátům a dobyvatelům ve službách evropských mocností postavena pevnost Real Forte de Sao Filipe, město roku 1712 dobyli a zničili francouzští piráti.

Cova-Ribeira da Torre-Paul, fascinující kout Kapverd

Horský přírodní park Cova-Ribeira da Torre-Paul patří k pokladům kapverdské krajiny. Vypínají se v něm sopečné vrcholy se zajímavými skalnatými útvary a jejich svahy pokrývá rozmanitá vegetace. Klikaté horské chodníky tady zdolávají převýšení, ze kterého se často tájí dech.

Rezervace Cova-Ribeira da Torre-Paul zabírá plochu přibližně 75 kilometrů čtverečních na jihovýchodě ostrova Santo Antão. Lze se do ní dostat z městeček Porto Novo, Cidade das Pombas a Ribeira Grande.

Na výpravě k hoře Cova

Srdcem chráněného území Cova-Ribeira da Torre-Paul je vrchol Cova (1 166 m n. m.), vyhaslý vulkán s mnoha vyhlídkovými body a s radarem Pedra Rachada. Nádherné výhledy a divoká zákoutí ukrývá také údolí říčky Ribeira da Torre. K dalším krásným lokalitám se řadí údolí Paul a Janela.

Součástí území, které má ambice stát se součástí světového dědictví UNESCO, jsou i hora Pico da Cruz (1 585 m n. m.) či maják Farol de Ponta do Tumbo. Horské obce jako Lombo Branco, Xoxo, Corda, Ribeirao Fundo nebo Tope Verde propojují úzké, romantické silničky.

Monte Verde, zelená hora plná křehké krásy

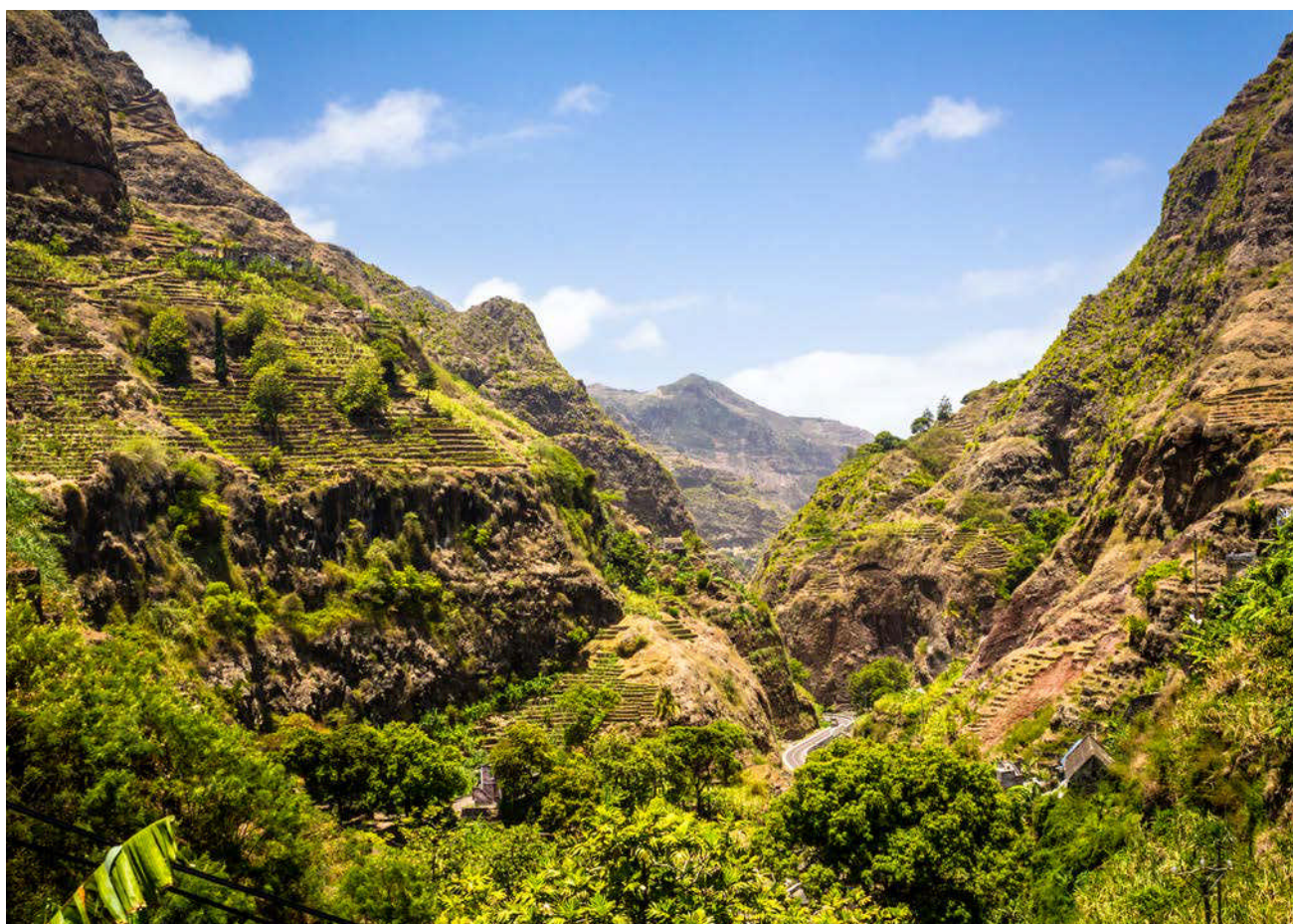
Nevelký přírodní park Monte Verde zahrnuje velkolepou stolovou horu stejného jména a díky své snadné dostupnosti i dalekým výhledům patří mezi nejpopulárnější turistické cíle na Kapverdách. Uvidíte odsud nejen celý ostrov, ale také z Atlantiku vystupující Santo Antão a Santu Luizu.

Rezervace Monte Verde (rozloha 800 hektarů) se rozkládá mezi městem Mindelo a severovýchodním pobřežím ostrova Sao Vicente. Z 6 kilometrů vzdáleného Mindela se do ní dá dojet po silnici, která ve formě prašné, klikaté cesty šplhá až na samotný vrchol hory.

Vystupte tři čtvrtě kilometru nad moře

Hora Monte Verde dosahuje 750 metrů a na Sao Vicente je nejvyšším bodem. Převýšení, především ze strany od oceánu a z jihovýchodu, je tady skutečně výrazné. Krása hory vynikne zvláště při pohledu od obce Baia das Gatas.

Svahy Monte Verde pokrývá biologicky cenný ekosystém, kde z 93 rostoucích rostlin je 17 na seznamu ohrožených druhů. Jaký to kontrast s vyprahlým zbytkem ostrova. Blízko vrcholu byl postaven telekomunikační vysílač.

Palmeira, nenápadná kráska na západě Salu

Přístav Palmeira u zálivu stejného jména (Baía de Palmeira) patří k nejdůležitějším na Kapverdských ostrovech. Pyšní se posledními zbytky portugalské koloniální architektury, majákem, starou pevností, obchody, restauracemi, bary a tržnicemi.

Palmeira se nachází na západním pobřeží ostrova Sal, doslova na dohled od největšího zdejšího města Cidade de Espargos a mezinárodního letiště Aeroporto Internacional Amílcar Cabral. Daleko odsud není do magické zátoky Buracona ani ke starému solnému dolu Pedra de Lume.

Co uvidíte v Palmeiře a okolí

Palmeira (zhruba 1 500 obyvatel) byla založena jako malá rybářská víska v 16. století a do roku 1799 (vznik Pedra de Lume) to bylo jediné sídlo na ostrově. Dnes tady najdete kapli Sao José, lokální knihovnu a řadu nákupních příležitostí, těžících z rušného přístavu.

Poblíž Palmeiry se v Atlantském oceánu ukrývají nádherné podvodní jeskyně a také útesy (např. Azul). Z městečka se též otevírá několik pěkných výhledů na okolní tajuplnou krajinu.

Saliny Pedra de Lume vás doslova unesou

Starý solný důl Pedra de Lume je mimořádně oblíbený díky extrémní slanosti své vody a jejím léčivým účinkům. Koupání tady může připomínat pobyt u Mrtvého moře. Pusté okolí se sopečnými kužely a různě zbarvenou půdou evokuje krajinu jako z jiné planety.

Důlní areál Pedra de Lume zaplňuje kráter vyhaslého vulkánu stejného jména o průměru 500 metrů. Nachází se na severovýchodě ostrova Sal, asi 1 kilometr od přímořské vísky Pedra de Lume a 5 kilometrů od správního střediska Cidade de Espargos. Východním směrem jsou z něj pěkné výhledy na Atlantský oceán. Společně s pahorkem Monte Cagaral (173 m n. m.) a dalšími vrcholky vytváří chráněnou oblast Salinas.

Na cestě od těžby soli ke koupelím

Historie solného dolu Pedra de Lume se začala psát roku 1799, kdy se stal prvním zařízením svého druhu na Kapverdských ostrovech. Největší slávu zažil na přelomu 19. a 20. století, fungovala zde dokonce nákladní lanovka, jejíž dřevěné sloupy dodnes trčí ze svahu směrem k obci Pedra de Lume. V 90. letech byl provoz celého komplexu ukončen a dnes slouží pouze turistům.

V Pedra de Lume si lze užít ozdravné procedury jako olejovou masáž, očištění solí či aloe vera. Specialitou je ovšem koupání ve slaných jezerech. Jsou tak slaná, že návštěvníky příjemně nadržují a zároveň blahodárně působí na pokožku. Nejen díky tomu má lokalita velkou šanci dostat se na seznam světového dědictví UNESCO.

Pico de Fogo, ohňová hora plná života

Hora Pico do Fogo je nejvyšším bodem Kapverdských ostrovů. Její vrcholové partie včetně osady Cha das Caldeiras jsou součástí národního parku. Výstup na horu, pozorování projevů vulkanické činnosti a výhledy z ní patří k nejsilnějším momentům pobytu na Kapverdách.

Vulkán Pico do Fogo zabírá v podstatě celý ostrov Fogo, kterému se také říká „ostrov velkého vulkánu“. Hlavní vrchol vyrůstá ze dna 9 kilometrů široké kaldery (pozůstatek původní sopky Monte Armarelo, která se rozpadla při erupci) do výšky 2 829 metrů nad mořem. Zabírá východní části území, takže hora se vlastně vynořuje z vod Atlantského oceánu a strmě stoupá k oblakům.

Pico do Fogo stojí za celodenní výlet

Pico do Fogo (v portugalštině „Ohňová hora“) má za sebou celou řadu erupcí. K nejvýznamnějším se řadí výbuch v roce 1675, po němž z ostrova uprchla většina obyvatel. Exploze roku 1847 doprovázelo zemětřesení, po erupci v roce 1995 vznikl kráter zvaný Pico Pequono a atraktivní lávová pole. Poslední aktivita vulkánu se datuje k listopadu 2014.

Okolo celé hory vede silnice, spojující zároveň důležité obce ostrova včetně správního centra Cidade de Sao Filipe. Za návštěvu též stojí eukalyptový les Monte Velho či altán Miradouro da Aguadinha s krásným výhledem na sopku i Atlantik. Víska Chá de Caldeiras v nitru kaldery byla sice poničena lávou roku 1995, přesto tady dnes najdete obchůdek, restauraci a domorodce zabývající se pěstováním vína.

Hlavní kapverdské město Praia dýchá jedinečnou africkou atmosférou. Jedná se o nejdůležitější i největší sídlo na ostrovech s řadou obchodů, restaurací a muzeí. V posledních letech zažívá překotný rozvoj a modernizaci infrastruktury.

Praia (zhruba 160 tisíc obyvatel) se rozrůstá na nejjižnějším výběžku ostrova Santiago. Je důležitou obchodní křižovatkou: v hlubokém zálivu se nachází velký přístav a severně od města funguje mezinárodní letiště Aeroporto Internacional Nelson Mandela. Asi 10 kilometrů západně se nachází turisty hojně navštěvované Cidade Velha (UNESCO).

Vydejte se ve šlépějích historie města Praia

Objevitelem oblasti byl Ant3nio da Noli roku 1460, oficiálním rokem založení Praia de Santa Maria je letopočet 1615. Hlavním městem se stala o 155 let později, kdy tuto roli převzala po Ribeira Grande. Během premiérového přeletu jižního Atlantiku se tady 17. dubna 1922 zastavili piloti Gago Coutinho a Sacadura Cabral a v roce 1927 se Praia stala prvním městem na Kapverdách s elektrickým proudem.

K hlavním turistickým lákadlům města patří koloniální centrum zahrnující náměstí Albuquerque, radnici z 20. let, prezidentský palác a sochu navigátora Dioga Gomeze. Zavítat můžete i do etnografického či archeologického muzea, na rušné tržiště Sucupira nebo na některou z malých městských pláží (Praínha).

Atraktivní Santa Maria vábí k návštěvě

Proč se vypravit do kapverdského letoviska Santa Maria kromě toho, že nabízí vše důležité k prožití příjemné letní dovolené? Za procházku například stojí ulice Amílcar Cabral, náměstí Marcelo Leitao a stará čtvrť se starým dřevěným mlýnem. Na trhu koupíte spoustu zajímavých suvenýrů.

Santa Maria (přes 6 tisíc stálých obyvatel) se nachází na jižním pobřeží ostrova Sal. Pevnina je zde úzká, od západního k východnímu břehu to jsou sotva 4 kilometry. Město je proto ze tří stran obklopeno Atlantským oceánem. S administrativním střediskem Cidade de Espargos (20 kilometrů severně) ho spojuje hlavní silnice.

Poznejte lákadla Santa Marie

Z původně ospalého městečka, známého především těžbou soli ve zdejších salínách (na ostrově lze navštívit i ještě vyhlášenější Pedra de Lume), se v poslední době stává význačné rekreační centrum. V jeho okolí vyrostla celá řada moderních ubytovacích resortů a nechybí ani četné restaurace podávající jídla v západním stříhu.

Na turisty tady čekají nádherné písečné pláže (tzv. Černou pláž pokrývají lávové kameny), křišťálově čistá voda a pestrá nabídka sportovních aktivit jako cyklistika, čtyřkolky, potápění a sportovní rybaření. Zvláště populární je windsurfing, roku 2007 se tady dokonce uskutečnilo mistrovství světa.

Pohoří Serra da Malagueta si zamilujete na první pohled

Nádherné horské pásmo Serra da Malagueta se proslavilo nejen romantickými panoramaty, ale také pěstováním pepře, četnými potoky a bohatou faunou i flórou. Řadí se k nejvíce navštěvovaným chráněným oblastem Kapverdských ostrovů.

Pohoří Serra da Malagueta vyplňuje severozápadní část ostrova Santiago. Ze severu na jih ho protíná silnice spojující město Tarrafal a metropoli Praia. Jeho nejvyšším bodem je hora Malagueta (1 064 m n. m.), k dalším významným vrcholům patří Monte Ramo (905 m n. m.), Monte Soca (580 m n. m.) a Monte Bode (541 m n. m.).

Co uvidíte v horách Serra da Malagueta

Velkou část pohoří chrání od roku 2005 přírodní park Parque Natural da Serra da Malagueta o rozloze 7,74 kilometrů čtverečních. Žijí tady na dvě desítky ptačích druhů (endemičtí vrabci, rorýsi, volavky či rákosníci), plazi a hmyz. Bohatou vegetaci zastupují např. tropické hluchavky, zvonky, tlustice, pryšce a divizny.

Věčně zelené hory Serra da Malagueta vybízejí k túrám zvláště během zimních měsíců. Výhledy z vrcholových partií umožňují přehlédnout velkou část ostrova i břehy Atlantiku. Podél silnice v horském sedle se nachází osada Serra s placeným parkovištěm, barem a informační cedulí.

Topo da Coroa, vulkanická zahrada Kapverd

Přírodní park Topo da Coroa zahrnuje horu stejného jména, s 1 979 metry druhou nejvyšší na Kapverdských ostrovech (po Pico do Fogo). Zdejší krajina vás očaruje svou divokostí, která v sobě ukrývá bouřlivou sopečnou minulost.

Rezervace Topo da Coroa se rozkládá na západní části ostrova Santo Antão. Dostanete se sem po silnici z ostrovního administrativního centra Porto Novo. Poblíž se nacházejí další sopečné homole jako Monte Tomé (1 863 m n. m.), Morro de Covaozinho (1 779 m n. m.) a Monte Aranha Perna (1 726 m n. m.).

Putování po vrcholcích ostrova Santo Antão

Hora Topo da Coroa je sopečného původu a z velké části ji tvoří vulkanický čedič. Na západě velice prudce vystupuje z vod Atlantského oceánu, na druhé straně se zvolna spouští do vnitrozemských údolí. Naposledy vulkán explodoval před 200 tisíci lety a ještě před zvýšením hladiny moří po skončení doby ledové dosahoval více než 2 000 metrů výšky.

Velkou část přírodního parku Topo da Coroa pokrývá bujná vegetace. Mezi mnoha druhy můžete najít například ohrožené miříky. Ve vískách Cha de Morte a Cha d'Orgueiro funguje několik obchůdků. Až na vrchol Topo da Coroa z těchto obcí vede pěší stezka.

